

۱۰ تیر ۱۳۶۵؛ روزی که قلب امام شاد شد+تصاویر

به گزارش شبکه اطلاع رسانی هرمز؛ به نقل از ایلام بیدار، دهم تیر ماه یادآور روز تاریخی در تاریخ دفاع مقدس است، سالروز عملیات غرورآفرین کربلای یک و آzasازی مهران، روزی که بار دیگر همان جمله معروف امام خمینی (ره) تکرار و مهران قهرمان آزاد شد.

به دنبال عملیات غافلگیر کننده والفجر 8 و تصرف شهر استراتژیک فاو توسط رزمندگان اسلام و به هم خوردن توازن سیاسی - نظامی به نفع جمهوری اسلامی، رژیم عراق شیوه ای جدید برگزید و درصدد فعال شدن در جبهه زمینی و موضع تهاجمی برآمد و این استراتژی را بعد از اشغال مهران، به استراتژی دفاع متحرک نامگذاری کرد.

عراق می کوشید تا با ادامه عملیات های خود نقاط دیگری را تصرف کند، لذا ادامه چنین وضعیتی می توانست عواقب وخیمی را هم از بُعد نظامی و هم از بُعد سیاسی برای جمهوری اسلامی ایران به دنبال داشته باشد؛ بر همین اساس، برای مقابله با حرکت جدید عراق انجام عملیات برای آزاد سازی شهر مهران و ارتفاعات آن مورد تاکید قرار گرفت.

این استراتژی بعد از بازپس گیری منطقه والفجر 9 (منطقه چوارتا) که از تاریخ 16 اسفند 64 شروع شد، در تاریخ 27 اردیبهشت 65، با آزاد سازی مهران به اوج خود رسید و با ضربه سختی که دشمن در جریان این آزاد سازی متحمل شد، پایان یافت.

از هنگام شروع تهاجم جدید ارتش عراق، وحدت و هم دلی نیروهای رزمنده ایرانی به شکل زیبایی جلوه گر شد و برادران ارتشی، سپاهی و بسیج مردمی پا به پای هم در مقابل تهاجم دشمن به مقاومتی دلیرانه دست زدند.

حمله عراق به مهران و اهداف

ارتش عراق، ساعت یک بامداد 27/2/65، در منطقه مهران دست به تهاجم زد و شهر و حومه آن و برخی از ارتفاعات منطقه را تصرف کرد. در این زمان واحدهای ارتشی، مرکب از 6 گردان پیاده و 2 گردان زرهی، مسئولیت خطوط پدافندی را در این منطقه به عهده داشت و نیروهای سپاه نیز، پشتیبانی از این منطقه را به طور کامل بر عهده نگرفته بود. باز پس گیری شهر مهران و سلسله ارتفاعات قلاویزان و دستیابی به مرز و تامین کل منطقه.

منطقه عملیاتی از جنوب به ارتفاعات قلاویزان، از شمال به ارتفاعات نمه کلان کوچک، از غرب به امتداد غربی ارتفاعات قلاویزان و پاسگاه مرزی بهران آباد، و از شرق به جاده مهران - دهلران منتهی می شد. پس از اشغال مهران، استحکامات و موانع متعددی توسط دشمن ایجاد شد. در محور شمالی (جاده ایلام - مهران و باغ کشاورزی) هفت ردیف مین همراه با کانال و بیش از پنج ردیف سیم خاردار رشته ای وجود داشت. در محور میانی (حد فاصل رودخانه گاوی و جاده دهلران - مهران) به لحاظ کوهستانی بودن منطقه، استحکامات نسبتاً ضعیف بود. در محور جنوبی (ارتفاعات قلاویزان) سنگرهای کمین و در بعضی شیارها، یک ردیف سیم خاردار و مین وجود داشت.

امام نگران مهران بود

“محمد کرمی راد”، از فرماندهان دفاع مقدس در آزاد سازی مهران در گفتگو با خبرنگار جهاد مقاومت [ایلام بیدار](#) در خصوص فرا

رسیدن سالگرد عملیات کربلای 1 که منجر به آزاد سازی شهر مهران شد، اظهار داشت: مهران چندین بار اشغال شد که بار اول آن در ابتدای دفاع مقدس بود. دومین بار هم مربوط به همان زمان بود و بار سوم مربوط به زمانی بود که فاو اشغال شد و صدام با یک جنگ تبلیغاتی اعلام کرد که مهران در برابر فاو اشغال می شود.

وی تاکید کرد: با اینکه مهران در آن زمان مخروبه بود اما کشورهای خلیج فارس به خصوص عربستان جشن گرفتند و پایکوبی کردند.

این فرمانده دفاع مقدس تاکید کرد: در آن زمان حضرت امام از فرماندهان آن دوران از جمله آقای محسن رضایی و شهید صیاد شیرازی(ره) پرسیده بود که مهران چه شد؟ در نهایت سرنوشت مهران این شد که قبل از رسیدن چهلمین روز اشغال، مهران آزاد شود.

کرمی راد در ادامه در خصوص عملیات کربلای 1 گفت: عملیات کربلای 1 ضعف دفاع متحرک ارتش عراق را نشان داد و صدام که تا آن زمان از این راهبرد استفاده می کرد با یک شکست روبرو شد.

وی گفت: در بعضی از مناطق که نیروهای ایرانی کم بود صدام عملیات انجام می داد و در آن زمان هم بود که قرعه به نام شهر مهران خورد. مهران به دلیل آن که از طریق ارتفاعات قراویزان و پاسگاه های مرزی، شهری بود که زیر دید تیر مستقیم قرار داشت و بر همین اساس نیز یک شهر مخروبه بود اما به دلیل آنکه اسم شهر روی آن قرار داشت صدام روی اشغال آن مانور زیادی انجام داد.

وی با بیان اینکه عملیات کربلای 1 در ماه رمضان برگزار شد، گفت: آن موقع ما در تیپ 114 امیر المومنین بودیم و 5 گردان پیاده داشتیم. یک گردان در آموزش و استراحت بودند، یک گردان احتیاط و یک گردان نیز در خط بودند. برای دفاع بهتر و منسجم تر به رده های مافوق نیروی زمینی و حتی به سپاه ایلام اعلام کردیم که ما یک گردان نیروی جدید می خواهیم و سپاه ایلام نیز یک گردان برای ما فرستاد بنابراین تیپ با 6 گردان وارد مراحل عملیاتی شده بود.

فرمانده لشکر امیرالمؤمنین (ع) در دوران دفاع مقدس گفت: در آن مقطع ارتفاعاتی به نام رضا آباد و مشرف به باغ کشاورزی بودند که در اختیار عراقی ها بود و آن روزی که مهران سقوط کرده بود ما توانستیم ارتفاعات مشرف به باغ کشاورزی را پس بگیریم.

کرمی راد افزود: در روز اول یک گروهان زرهی از ارتش عراق قصد

داشت که به نقطه 3 راهی پشت خاکریز جاده شنی حمله کند. اگر می آمدند و 3 راهی را می گرفتند و تا تنگه کنجانچم اشغال می کردند اوضاع خط پدافندی ما به هم می ریخت و یک کار مشکل در پیش رو داشتیم زیرا برای جبران یک عملیات مستقل می خواست.

ضعف دفاع متحرک ارتش عراق در عملیات کربلای یک

وی با بیان اینکه نیروهای ایرانی برای مقابله با این گردان زرهی آمده شدند، گفت: یک توپخانه را از چنگوله انتقال دادیم و ادوات، واحد تخریب و مهندسی را راه انداختیم. بعضا نیروها در همان 3 راهی کار ترمیم خط پدافندی را انجام دادند. وقتی گردان زرهی عراق حرکت کرد و می خواست از شیارها عبور کند، تیمسار علی یاری فرمانده قرارگاه غرب ارتش و سردار حمیدی نیا اصرار می کردند که جلوگیری کنیم و نگذاریم پیش روی کنند.

وی افزود: برادران ارتش که خطشان به هم ریخته بود و عقب نشینی کرده بودند و جمع آوری شان و انسجامشان سخت بود و ما به دلیل آنکه آن نزدیک ترین گردان به منطقه بودیم سریعاً به منطقه چنگوله گردان را اعزام کردیم و یک گردان دیگر نیز از ایلام فراخوان کرده بودیم که آن نیز آمد.

کرمی راد گفت: حدوداً نزدیک به ظهر بود که من پشت خاکریز بودم. فرماندهی اصرار داشت که برویم عملیات را انجام بدهیم تا یگان

زرهی عراق نتواند بیاید خاکریز و جاده شنی را دور بزند و تصرف کند.

وی به خستگی نیروهای ایرانی اشاره کرد و گفت: پشت خاکریز که حدود 70 نفر از نیروهای خودی حضور داشتند. خودم شخصا گفتم که من جلو می روم و هر کس می خواهد با من بیاید و نمی گذاریم که این گروهان زرهی عراق بتواند جلو بیاید. همین که من راه افتادم یک رزمنده به نام حسین عباسی تبریزی که بعدا جانباز 70 درصد شد و امروز هم در قید حیات هست، در جواب من که گفته بودم به تنهایی جلو می روم با صدای بلند گفت لبیک یا کرمی. وقتی که او این را گفت و من راه افتادم سردار غلامی که معاون دوم من بود به راه افتاد و دیگر رزمنده ها هم سازماندهی شدند و سمت خاکریز رفتیم و با تانک ها درگیر شدیم.

وی تاکید کرد: عراقی ها تصور نمی کردند که چنین ضربه ای پیش دستی بخورند.

این فرمانده دوران دفاع مقدس با اشاره به ماجرای اسارت یکی از نیروهای ایرانی گفت: مسئول حفاظت اطلاعات تیپ ما آقای برزو غلامی، به همراه چند نفر دیگر از یک شیار به اشتباهی رفت و در کمین عراقی قرار گرفت. او در حین اینکه لباس فرم سپاه نیز به تن داشت اسیر شد و 2 ساعت در اسارت عراقی ها بود.

وی افزود: گردان زرهی عراق به دلیل آنکه به تازگی وارد منطقه شده بودند شناختی از اوضاع جغرافیایی نداشتند. افسری که نیروی ما را به اسارت گرفته بود به 2 نفر از سربازان گفته بود که اسیر ایرانی را به عقب برگردانند. با توجه به اینکه آقای غلامی کمی با زبان عربی آشنایی داشت از صبحت های عراقی ها متوجه شده بود که راه را گم کرده اند. در این میان از آن ها پرسیده بود که آدرس کجا را می خواهید عراقی ها نیز پاسخ داده بودند که سمت نیروهای عراق را می خواهیم و غلامی نیز عمدا آدرس اشتباهی را به آن ها می دهد و خودشان را به سمت نیروهای ایران روانه می کند که این مسئله باعث اسارت آن 2 نیروی عراقی می شود.

به اسارت گرفتن نیروهای بعثی توسط رزمندگان اسلام در عملیات کربلای یک

ارزیابی و نتایج عملیات کربلای 1

عملیات موفق کربلای یک، پایانی بود بر استراتژی دفاع متحرک عراق و نیز نقطه شروع امیدوار کننده ای برای نیروهای خودی جهت انجام عملیات محدود ایذایی. منفعل کردن سیاست تهاجمی عراق، هدف عمده ای بود که نیروها به خوبی توانستند به آن دست یابند.

سرعت عمل، اعتقاد یگان ها، حفاظت عملیات، فریب دشمن، تناسب نیروها با طرح عملیات، انجام کارهای مهندسی لازم و ... از جمله عوامل بارز و موثر در این عملیات بود.

طی این عملیات، منطقه ای به وسعت 175 کیلومتر مربع از خاک ایران و نیز عراق شامل شهر مهران و روستاهای اطراف آن، جاده دهلران - مهران - ایران، ارتفاعات حساس و سرکوب قلاویزان و حمیرین و نیز دو پاسگاه مرزی آزاد شد. هم چنین عقبه های دشمن از جمله شهرهای بدره و زرباطیه در دید و تیر قوای خودی قرار گرفت. در این عملیات، 1210 نفر از نیروهای دشمن اسیر شدند.

مهران قهرمان اگر روزی در تصرف دشمن بعثی و هم پیمانانش بود امروز به مسیر تردد اصلی زوار اربعین تبدیل شده است و همین بس که مهمتر از آن مرز بین المللی مهران همه ساله به خصوص در چند سال اخیر بعنوان مسیر اصلی تردد زوار شناخته می شود و این مدیون از

جان گذشتگی شهدا و جانبازانی است که این شرایط را به وجود آوردند.

انتهای پیام/